

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

25.08.2021

Vår ref:

2021/7795

Deres dato:

10.08.2021

Deres ref:

Naturtjenester i Nord AS

Postboks 2129

9267 TROMSØ

Att. Rune Muladal

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen, 78 95 03 14

Dispensasjon til landing med helikopter i Langfjorddalen/ Laggu naturreservat

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir Naturtjenester i Nord AS dispensasjon til å lande med helikopter i Langfjorddalen/Laggu naturreservat i forbindelse med prosjektet «Overvåking av nasjonale laksevassdrag» og kartlegging av pukcellaks i Langfjordelva.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i § 48 i lov om naturmangfold (naturmangfoldloven) av 19. juni 2009 nr. 100.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

1. Det tillates inntil 1 landing med helikopter i samsvar med vedlagt kart.
2. Landingen må gjennomføres i tidsrommet fra og med 1. september til og med 1. oktober 2021.
3. Det skal tas hensyn til husdyr (for eksempel rein og sau) samt dyre- og fuglelivet under flyging/landing. Dette kan gjøres ved å holde tilstrekkelig høyde, være spesielt oppmerksom under flyging/landing og vike unna dersom tiltaket/aktiviteten kan medføre unødig forstyrrelse av husdyr/dyreliv.
4. Det skal sendes melding (SMS) til Statens naturoppsyn (SNO) Tana før flyging/landing finner sted. Kontaktperson er Sveinung Killi (mobil: 958 525 80).
5. Tiltakshaver skal før flyging finne sted også informere aktuelle reinbeitedistrikt om tiltaket. Kontaktpersoner i reinbeitedistrikter er Reinbeitedistrikt 9 ved John A. Anti (mobil: 995 66 751) og Reinbeitedistrikt 13 ved Per A. Gaup (mobil: 952 55 782).

Bakgrunn

Det vises til søknad datert 10. august 2021 fra Naturtjenester i Nord AS om å lande med helikopter i Langfjorddalen/Laggu naturreservat (NR). Naturtjenester i Nord AS skal utføre feltarbeid i forbindelse med prosjektet «Overvåking av nasjonale laksevassdrag» og kartlegging av pukkellaks i Langfjorddelva.

For å få et godt grunnlag for fremtidig forvaltning og overvåking av laksebestander, må det samles inn data fra ulike elver. Den delen av prosjektet som omfattes av denne søknaden, vil bestå av gytefisktelinger av laks, sjørøye og sjørret. Arbeidet utføres ved dykking og snorkling. Samtidig som at gytefisktelinger foregår, vil en også registrere pukkellaks i vassdraget.

Prosjektet har gått over flere år og utføres i samarbeid med lokale fiskeforeninger. Med fravær av infrastruktur (for eksempel veier) har det vært svært ressurskrevende å transporte tungt utstyr inn i verneområdet. Av hensyn til miljøet er det heller ikke ønskelig å benytte ATV (All Terrain Vehicle). Tiltakshaver søker derfor om å få lande med helikopter på ett sted i Langfjorddalen/Laggu NR for transport av mannskap og utstyr i perioden fra 1. september til 1. oktober 2021.

Statsforvalterens vurdering

Søknaden er behandlet etter forskrift om Langfjorddalen/Laggu NR av 29. juni 2007 nr. 796 og naturmangfoldloven (nml.) av 19. juni 2009 nr. 100.

Langfjorddalen/Laggu NR ble opprettet den 29. juni 2007 og har som formål å bevare et tilnærmet urørt løvskogområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv. Spesielle kvaliteter er storvokst vierskog og nordlige utforminger av rik bjørkeskog med fravær av varmekrevende arter.

Det som kjennetegner reservatet, er Langfjordelva som starter like sør for reservatets sørligste grense, og buker seg nordover over en strekning på ca. 25 km før den renner ut i Langfjordbotn/Langfjorden. Løvskogen er tettest nede i dalen og langs bekker som renner ned i Langfjordelva. Et stykke opp fra elvedalen er innslaget av snaufjell betydelig mange steder.

Landingsstedene ligger henholdsvis ca. 2,5 km sør for Svineryggen (pkt. A) og ca. 1,5 km vest for utløpet av Langfjordelva i Langfjordbotn (pkt. B). Landingsplassen ved utløpet av Langfjordelva ligger utenfor verneområdet, og behandles derfor ikke etter verneforskriften.

Motorisert ferdsel i naturreservatet, herunder start og landing med luftfartøy, er etter verneforskriften § 3 nr. 4 forbudt. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade, ødeleggelse og unødvendig forstyrrelse, jf. § 3 nr. 2.

Det skal gjennomføres gytefisktellinger av laks, sjørøye og sjørøret, et arbeid som utføres ved dykking og snorkling. Dykking/snorkling utføres ved at personell utstyres med våt-/tørrdrakt, maske og snorkel. De ligger i vannoverflaten og teller fisk mens de driver nedover med strømmen. Underveis stopper de opp for å notere antall fisk. Siden tiltaket er beskjedent i omfang, og personellet ikke forfølger fisken, kan ikke Statsforvalteren se at denne delen av søknaden vil komme i konflikt med verneforskriften § 3 nr. 2.

Start/landing med helikopter er forbudt etter verneforskriften. Det finnes ikke spesifiserte dispensasjonshjemler for det omsøkte tiltaket. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonshjemmelen i nml. § 48. Av denne bestemmelsen går det frem at dispensasjon bare kan gis dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Rapport nr. 2 – 1995. Rik løvskog i Finnmark (Fylkesmannen i Finnmark 1995), Verna og verneverdige områder i Finnmark (Fylkesmannen i Finnmark 2003), Verneplan for rik løvskog i Finnmark (Miljøverndepartementet 29. juni 2007), Naturbase, Artskart, befaringer til området i september 2019 m.v. Statsforvalteren mener det foreligger god kunnskap om verneverdiene i Langfjorddalen/Laggu NR og anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 til å være oppfylt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

Verneverdiene er først og fremst knyttet til løvskogen og vegetasjonen i området. Det er tidligere blitt påvist flere plantearter langs Langfjordelva (Artskart), deriblant snøsoleie, russesoleie, nordlandsstarr, snøveronika m.fl. Med unntak av snøsoleie som har fått kategorien nær truet i Norsk rødliste for arter 2015, har de andre registrerte artene livskraftige bestander. På grunn av voksested vil snøsoleie etter Statsforvalterens vurdering ikke komme i konflikt med helikopterlandingene, og en kan heller ikke se at øvrig vegetasjon vil bli skadelidende på grunn av én landing i naturreservatet.

Det er et overordnet mål både i verneområder og i utmark for øvrig å redusere motorisert ferdsel til et minimum. Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark. Flyving og landing med helikopter vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Den samlede belastningen i området vurderes imidlertid som liten, jf. nml. § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning.

Formålet med flygingen/landingen er forskning til nytte for forvaltningen av lakse-vassdrag. Forskningen vil ikke medføre terrenginngrep eller lignende i nevneverdig grad, jf. nml. § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Statsforvalteren vurderer bruk av helikopter til å være en skånsom og effektiv metode for å transportere inn tungt utstyr, jf. nml. § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Da tiltaket ikke vurderes til å medføre skade på naturmangfoldet, kommer ikke nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver til anvendelse. Statsforvalteren kan heller ikke se at en innvilgelse av søknaden vil føre til presedensvirkninger.

Statsforvalteren går inn for å gi dispensasjon til å lande i reservatet, og kan ikke se at tiltaket vil være i strid med verneformålet eller kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) §§ 28 og 29. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fylkesmannen i Troms og Finnmark, jf. fvl. § 32

Med hilsen

Heidi-Marie Gabler (e.f.)
seksjonsleder

Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Statens naturoppsyn Tana

sveinung.killi@miljodir.no

Vedlegg:
Kart over landingsplasser for helikopter